

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

11.12.2012

EP-PE_TC1-COD(2011)0458

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2013/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Kirgiisi Vabariigile (EP-PE_TC1-COD(2011)0458)

PE 498.627

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2013/EL
makromajandusliku finantsabi andmise kohta Kirgiisi Vabariigile**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 209,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

ning arvestades järgmist:

¹ Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seisukoht.

- (1) ELi koostöö Kirgiisi Vabariigiga põhineb 1999. aastal jõustunud partnerlus- ja koostöölepingul. EL kohaldab Kirgiisi Vabariigi suhtes üldist soodustuste süsteemi.
- (2) Kirgiisi majandust mõjutasid 2009. aastal alanud rahvusvaheline finantskriis ja 2010. aasta juunis puhkenud rahvustevahelised rahutused, mis takistasid majandustegevust, mistõttu suurenesid avaliku sektori kulutused seoses majanduse taastamise ja sotsiaalabiga ning tekkis märkimisväärne maksebilansi ja eelarve puudujääk.
- (3) 2010. aasta juulis toimunud kõrgetasemelisel rahastajate kohtumisel lubas rahvusvaheline üldsus anda Kirgiisi Vabariigile majanduse elavdamiseks 1,1 miljardit USA dollarit abi. EL teatas kõnealusel kõrgetasemelisel rahastajate kohtumisel, et annab Kirgiisi Vabariigile kuni 117,9 miljonit eurot finantsabi.

- (4) ELi välisasjade nõukogu tunnustas Kirgiisi Vabariiki käsitlevates 26. juuli 2010. aasta järel dustes Kirgiisi uue valitsuse jõupingutusi demokraatliku institutsioonilise raamistiku kehtestamisel ja kutsus komisjoni üles „jätkama Kõrgõzstani ametivõimudele abi osutamist, sh uute abiprogrammide kaudu, reformiprogrammi rakendamisel ning riigi säästva majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamisel”.
- (5) ELi poliitiline ja majanduslik toetus noorele parlamentaarsele demokraatiale oleks poliitiline signaal ELi tugevast toetusest demokraatlikele reformidele Kesk-Aasias, mis on kooskõlas ELi asjaomase poliitikaga, mis on sätestatud Kesk-Aasia strateegias aastateks 2007–2013 ja mida on väljendatud ELi juhtide avaldustes.
- (6) Kirgiisi Vabariigi majanduse kohandamiseks ja reformiks annab Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) finantsabi. IMF ja Kirgiisi ametiasutused sõlmisid 2011. aasta juunis kokkuleppe kolmeaastase laiendatud rahastamisvahendi (maht 66,6 miljonit SDRi) rakendamises riigi toetamiseks.

- (7) EL kavatseb anda Kirgiisi Vabariigile sektoripõhist eelarvetoetust arengukoostöö rahastamisvahendi raames kokku 33 miljonit eurot aastatel 2011–2013, et toetada reforme sotsiaalkaitse, hariduse ja avaliku sektori finantsjuhtimise valdkonnas.
- (8) Halveneva majandusolukorra ja tulevikuväljavaadete tõttu palus Kirgiisi Vabariik 2010. aastal Euroopa Liidult makromajanduslikku finantsabi.
- (9) Pidades silmas asjaolu, et pärast IMF-lt ja Maailmapangalt saadava makromajandusliku abi arvesse võtmist on jätkuvalt maksebilansi puudujääk, ja võttes arvesse välispositsiooni haavatavust välismõjudest, mistõttu tuleb tagada piisavas mahus välisvaluutareserve, on praeguses erandlikus olukorras asjakohane anda Kirgiisi Vabariigile makromajanduslikku finantsabi. ELi makromajanduslik abiprogramm Kirgiisi Vabariigile (edaspidi „liidu makromajanduslik abi”) toetaks riigi majanduse stabiliseerimist ja struktuurireformikava, täiendades IMFi rahastamisvahendeid.

- (10) Liidu makromajanduslik finantsabi ei peaks mitte üksnes täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid, vaid tagama ka liidu osaluse lisandväärtuse.
- (11) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi oleks õiguslikult ja olemuslikult kooskõlas liidu välistegevuse eri valdkondade ja muu asjaomase poliitikaga.
- (12) Liidu makromajandusliku finantsabi konkreetne eesmärk on suurendada tõhusust, läbipaistvust ja vastutust Kirgiisi Vabariigi rahanduse juhtimisel. Kõnealuste eesmärkide saavutamist peaks komisjon korrapäraselt seirama.
- (13) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise aluseks olevad tingimused peaksid kajastama liidu poolt Kirgiisi Vabariigi suhtes kohaldatava poliitika peamisi põhimõtteid ja eesmärke.

- (14) Selleks et tagada kõnealuse makromajandusliku finantsabiga seotud ELi finantshuvide tõhus kaitse, peaks Kirgiisi Vabariik võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abi puhul pettuste, korruptsiooni ja rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Samuti peaks abi kasutamist asjakohaselt kontrollima komisjon ja auditeerima kontrollikoda.
- (15) Finantsabi andmisega ei piirata eelarvepädeva institutsiooni volitusi.
- (16) Abi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ning majandus- ja rahanduskomitee suudaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud suundumustest ning edastama neile asjakohaseid dokumente.

- (17) Selleks et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes².
- (18) Liidu makromajandusliku finantsabiga seotud majanduspoliitilised tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Kirgiisi Vabariigi ametiasutustega läbirääkimisi kõnealuste tingimuste üle määruse (EL) nr 182/2011 kohase liikmesriikide komitee järelevalve all. ~~Asjaoluga, et abi ülemmäär on piiratud, on kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 2 lõike 3 teise lausega põhjendatud võtta vastastikuse mõistmise memorandum vastu nõuandemenetluse raames. [ME 1]~~

² ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (19) IMFi määratluse kohaselt kuulub Kirgiisi Vabariik kategooriasse „tärkava majandusega riigid ja arengumaad”, samas kui Maailmapanga määratluse kohaselt kuulub Kirgiisi Vabariik rühma „madala sissetulekuga riigid” ja „IDA-riigid”. ÜRO-OHRLLS³ määratluse kohaselt kuulub Kirgiisi Vabariik kategooriasse „sisemaa arengumaa” ning OECD arenguabikomitee on Kirgiisi Vabariigi määranud „muude madala sissetulekuga riikide” loendisse. Seega tuleks Kirgiisi Vabariiki käsitada arengumaana ELi toimimise lepingu artikli 208 tähenduses ning seepärast on käesoleva otsuse õiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 209,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

³ Vähim arenenud riikidega, sisemaa arengumaadega ja arengumaade hulka kuuluvate väikeste saareriikidega tegelev ÜRO kõrge esindaja büroo.

Artikkel 1

1. Euroopa Liit annab Kirgiisi Vabariigile kuni 30 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi, et toetada Kirgiisi Vabariigi majanduse stabiliseerimist ning katta maksebilansi vajadusi, mis on kindlaks määratud vastavalt IMFi abiprogrammis antud hinnangule. Nimetatud summast antakse kuni 15 miljonit eurot laenuna ja kuni 15 miljonit eurot toetusena. Kõnealuse makromajandusliku finantsabi väljamaksmine eeldab, et eelarvepädevad institutsioonid kiidavad 2013. aasta eelarve heaks. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendi rahastamiseks volitatakse komisjoni vajalikud vahendid Euroopa Liidu nimel laenama. Laenu maksimaalne tähtaeg on 15 aastat.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi andmist korraldab komisjon kooskõlas IMFi ja Kirgiisi Vabariigi vahel sõlmitud kokkulepetega ning ELi ja Kirgiisi Vabariigi partnerlus- ja koostöölepingus ning Kesk-Aasia strateegias (2007–2013) sätestatud peamiste põhimõtete ja eesmärkidega. Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ning majandus- ja rahanduskomiteed finantsabi haldamise arengutest ning esitab neile asjakohased dokumendid.
3. Euroopa Liidu finantsabi antakse kaheks aastaks alates esimesest päevast pärast artikli 2 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumini jõustumist.

Artikkel 2

1. Komisjonile, kes toimib vastavalt artikli 6 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele, antakse volitused, et leppida Kirgiisi Vabariigi ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmisega seotud majanduspoliitilised ja finantstingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis, mis hõlmab muu hulgas nende täitmise ajakava (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum”). Vastastikuse mõistmise memorandumis kindlaks määratud majanduspoliitilised ja finantstingimused on kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega. Nende tingimuste eesmärk on suurendada antava abi, sealhulgas Kirgiisi Vabariigi rahanduse juhtimise tõhusust ja läbipaistvust ning sellega seotud aruandekohustusi. Kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavaid edusamme seirab komisjon korrapäraselt. Üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse toetuslepingus ja laenulepingus, mille komisjon ja Kirgiisi Vabariigi ametiasutused sõlmivad.

2. Euroopa Liidu finantsabi rakendamise ajal kontrollib komisjon abi seisukohast oluliste Kirgiisi Vabariigi finantseeskirjade, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust ning kokkulepitud ajakavast kinnipidamist.
3. Komisjon kontrollib korrapäraselt Kirgiisi Vabariigi majanduspoliitika sobivust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidega ning kokkulepitud majanduspoliitiliste tingimuste rahuldavat täitmist. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapanga ning vajaduse korral majandus- ja rahanduskomiteega.

Artikkel 3

1. Kui lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, teeb komisjon Euroopa Liidu finantsabi Kirgiisi Vabariigile kättesaadavaks kahes osas, millest mõlemad sisaldavad toetus- ja laenukomponenti. Osamaksete suurus määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.
2. Komisjoni teeb otsuse osamaksed välja maksta eeldusel, et vastastikuse mõistmise memorandumis kinnitatud majanduspoliitilised tingimused on rahuldavalt täidetud. Teine osamakse tehakse kõige varem kolm kuud pärast esimest osamakse tegemist.
3. Raha kantakse Kirgiisi Vabariigi Kesksbanka. Vastavalt vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitavatele tingimustele ja sealhulgas eeldusel, et täiendav rahastusvajadus leiab kinnitust, võib raha üle kanda Kirgiisi Vabariigi riigikassasse, keda käsitatakse lõpp-abisaajana.

Artikkel 4

1. Euroopa Liidu abi laenukomponendiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes ühe ja sama väärtuspäeva kursiga ning nende puhul on välistatud laenutähtaegade muutmine ja nendest ei tulene Euroopa Liidule valuuta- ja intressimäärariski ega mingeid muid kommertsriske.
2. Komisjon võtab Kirgiisi Vabariigi soovi korral vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse varasema tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kirgiisi Vabariigi taotluse korral ja kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandamist, võib komisjon oma esialgse laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused ümber korraldada. Refinantseerimine ja tingimuste ümberkorraldamine toimub kooskõlas lõikes 1 sätestatud tingimustega ega põhjusta võetud laenu keskmise kestuse pikenemist ega refinantseerimise või tingimuste ümberkorraldamise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.
4. Kirgiisi Vabariik kannab kõik Euroopa Liidu kulud, mis on seotud käesoleva otsuse alusel laenu võtmise ja andmise tehingutega.
5. Lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute edenemisest teavitatakse Euroopa Parlamenti ning majandus- ja rahanduskomiteed.

Artikkel 5

Euroopa Liidu finantsabi rakendamine toimub vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust,⁴ ja selle rakenduseeskirjadele. Kirgiisi Vabariigi ametiasutustega sõlmitavas vastastikuse mõistmise memorandumis, laenulepingus ja toetuslepingus sätestatakse muu hulgas asjakohased meetmed, mis Kirgiisi Vabariigil tuleb võtta, et vältida kõnealuse abiga seoses pettust, korruptsiooni ja muud eeskirjade eiramist ning võidelda selle vastu. Rahaliste vahendite haldamise ja väljamaksmise suurema läbipaistvuse tagamiseks nähakse vastastikuse mõistmise memorandumis, laenulepingus ja toetuslepingus ühtlasi ette komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti kontrollitegevus, sealhulgas õigus teostada kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi. Samuti nähakse neis dokumentides ette Euroopa Kontrollikoja võimalus viia läbi auditeid, sealhulgas vajadusel kohapealseid auditeid.

⁴ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

Artikkel 6

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 7

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal ja hinnangu sellele. Aruandes käsitletakse vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste täitmist ja Kirgiisi Vabariigi jooksvaid majandus- ja eelarvetulemusi ning näidatakse, et komisjoni otsus abi osamaksed välja maksta on nendega kooskõlas.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kahe aasta jooksul pärast artikli 1 lõikes 3 osutatud abiperioodi lõppemist järelhindamise aruande.

Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

...

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*